

De natuur als laboratorium *een proces in wording*

Een kunsteducatie project van Hilda Klaassen - Jeugdvakdocent - Beeldend kunstenaar, mei 2020

In dit plan is het project voor groep 6 'landbouw en houtwallen' van Wortels & Vleugels als uitgangspunt genomen. Maar het is natuurlijk ook te gebruiken bij andere projecten die de natuur als thema hebben.

werk van herman de vries en inspiratie voor dit project

Omschrijving van het project -Natuur is kunst- een laboratorium en vormonderzoek.

Het ambacht en werkproces van een akkerbouwer leren kennen en kennismaken met het werk en werkproces van de kunstenaar herman de vries die met en in de natuur werkt. De leerlingen maken kennis met biodiversiteit in de landbouw en/of in de natuur. Het project bestaat uit een aantal onderzoeken, verdeeld in een laboratorium opdracht (verf en inkten maken) en de verzameling opdracht (vormonderzoek). Deze opdrachten komen bij elkaar in een presentatie.

Kun je ook kunst maken met uien waar je van moet huilen?

Vormonderzoek:

Groentes en fruit worden meegenomen van huis en deze worden op een verzameltafel gepresenteerd. Er wordt onderzoek gedaan naar Wat het is, Kleur, Wat je ervan kunt maken, Hoe het er van binnen uitziet, enz.

Leerlingen leren het werk van de kunstenaar kennen, herman de vries - natuur is kunst -. Ze gaan ingebracht groente of fruit ontleden en in kaart brengen en daar foto's van maken.

De verzamelingen worden onderzocht op vorm en waarneming in verwerkingsopdrachten. Er volgt een onderzoek naar beeldaspecten vorm, kleur, geur en textuur. Maar ook naar Wat proef ik? Is het lekker, je lievelingseten, enz.

Laboratorium:

Leerlingen leren het werkproces van de akkerbouwer kennen door een bezoek aan de boerderij, maken kennis met verschillende gewassen en groeiprocessen in de natuur (documenteren en registreren).

De laboratorium opdracht: "Het -Natuur is kunst- laboratorium" Hierbij wordt geëxperimenteerd met planten en gewassen door verf en inkten te maken van verschillende natuurlijke (landbouw)

producten als bramen, gras, galappels, kool, biet, ui, aardappel. Daarmee worden proefstrookjes gemaakt en er wordt geregistreerd waar het van gemaakt is. Dit is vlak werk en wordt gepresenteerd in de vorm van een ordening / verzameling. De gemaakte verf / inkt wordt in potten gepresenteerd en vormt ook een verzameling. In een tentoonstelling komen de verzamelingen bij elkaar. Op school, in de natuur of anders.

Hoe ziet dat eruit? Het project in stappen:

Samenwerking met de leerkracht

Verbinding met de leerkracht en het samen dragen van het project, co-creatie, ontstaat in de voorbereiding en krijgt een vervolg door steeds samen te kijken naar wat er gebeurt en wat er nodig is. In de voorbereidende ontmoeting wordt onderzocht waar de leerlingen / leerkracht / school behoefte aan hebben / heeft, welke vorm het project krijgt. Er wordt een stappenplan gemaakt passend bij het thema natuur. Dit stappenplan is een leidraad, maar gedurende het proces kunnen ook zijpaden ingeslagen worden, als andere mogelijkheden / ideeën naar boven komen drijven. Samen met de leerkracht worden de stappen geëvalueerd en aangepast waar nodig.

Rol van de leerkracht in de voorbereiding van het project

Bij Thema landbouw, gewassen en houtwallen wordt er vooraf onderzoek gedaan en worden diverse groentes en fruit meegenomen door de leerlingen. Dit krijgt een plaats op een verzameltafel. Het is de aanleiding voor de leerkracht om een startend onderzoek te doen en voor de vakdocent om er verder mee te werken.

Rol van de kunstvakdocent

Naar aanleiding van de voorbereidende opdracht (met de leerkracht) gaan de kinderen de meegenomen gewassen ontleden en fotograferen en hiermee uiteindelijk een verzameling samenstellen. Hierbij kijkend naar het werk van herman de vries en onderzoekend wat voor hen interessant is om een verzameling van / mee te maken.

De gepresenteerde verzamelingen worden in kleine groepjes nader onderzocht op basis van de beeldaspecten vorm, kleur en textuur maar ook de geur bijvoorbeeld.

Van belang is ook het persoonlijk aspect van de verzameling. Wat laat je zien? Hoe laat je het zien? Hoort er een verhaal bij? Welke titel geef je aan je verzameling?

De verzamelingen worden afgemaakt, geordend, gedocumenteerd en presentatie-klaar gemaakt.

Mogelijkheden voor (vervolg)lessen

Er kan een bezoek worden gebracht aan een akkerbouwer of een excursie gemaakt naar houtwallen.

Verscheidene landbouwproducten (aardappelen, bieten, uien enz. vergeten groentes...) kunnen worden verzameld, in het echt of op foto. Deze kunnen worden toegevoegd aan de verzameltafel.

De kinderen kunnen met de door hen zelf gemaakte verf / inkt tekenen en schilderen. Schilderijen en stilleven's van kunstenaars van vroeger en nu dienen daarbij als inspiratiebron.

Tentoonstelling

Afronding van het project met een presentatie van de werken, op school, binnen, buiten, of anders.

Verbinding met andere kunstdisciplines

Er kan ook een verbinding gemaakt worden met bijvoorbeeld de kunstdiscipline muziek. Zo kan het verzamelen een insteek zijn voor patronen en ritmes.

Mei 2020, atelier Hilda Klaassen

atelier Hilda Klaassen

Tjonger 121
9204 AP Drachten
0512-548022 - 06 53 863516
hildaklaassen@live.nl
Bankrek.nr.: NL14 SNSB 0773 1568 36
K.v.K. 1144523
BTW nr. NL 0012 44 514 B37
CRKBO register

Ben je nieuwsgierig naar het werkproces van een kunstenaar? Hou je van onderzoeken en experimenteren?